

ZA studio
Zuzanna Chudzińska-Kondratowicz
ul. Wrocławska 28/2, 80-155 Gdańsk
NIP 8393058301 tel. 792 870 113
biuro@zastudio.pl www.zastudio.pl

TYTUŁ OPRACOWANIA:

**INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA
Z GOSPODARKĄ DRZEWOSTANEM**

**DLA PROJEKTU ZAGOSPODAROWANIA TERENU PRZY UL. GRODZKIEJ 1
W RAMACH ZADANIA „BULWAROWY ZAKĄTEK”**

LOKALIZACJA:

**ul. Grodzka 1, Słupsk 76-200
dz. nr 717/9, obr. ewidencyjny 6, M. Słupsk**

ZAMAWIAJĄCY:

**S.K. Architektura Katarzyna Stawniak
UL. Stanisława Wyspiańskiego 2/2
Słupsk 76-200**

INWESTOR:

**Miasto Słupsk
Plac Zwycięstwa 3
76-200 Słupsk**

AUTORZY OPRACOWANIA:

mgr inż. arch. kraj. Zuzanna Chudzińska-Kondratowicz
*Inspektor Nadzoru Terenów Zieleni
upr. NOT-SITO Poznań/TZ/0113/17*

Adrian Kondratowicz
*Inspektor Nadzoru Dendrologicznego w Procesie Inwestycyjnym
upr. Nr 63/S4/05/2018*

Gdańsk, maj 2024 r.

EGZEMPLARZ NR

Spis treści

I.	CZĘŚĆ OPISOWA	2
1.	Przedmiot i zakres opracowania.	2
2.	Określenie Inwestora.	2
3.	Podstawa opracowania.	2
4.	Lokalizacja	2
5.	Metoda opracowania.	3
6.	Opis stanu istniejącego i analiza wartości drzewostanu.	3
7.	Gospodarka drzewostanem.	10
8.	Zabezpieczenie drzew na czas budowy	11
8.1.	Rodzaje materiałów.....	11
8.2.	Zabezpieczenie drzew i krzewów	11
8.3.	Zasady prowadzenia robót w zasięgu koron i w odl. min. 2 m od obrysu korony drzewa.....	14
8.4.	Zabezpieczanie korzeni drzew w wykopach.....	14
8.5.	Pielęgnacja drzew uszkodzonych w trakcie robót budowlanych	16
8.6.	Renowacja trawników	17
9.	Wytyczne i zalecenia	17
II.	DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA.....	19
III.	CZĘŚĆ RYSUNKOWA	22
	Rys. nr 1. Inwentaryzacja dendrologiczna z gospodarką drzewostanem..... skala 1:500	

I. CZĘŚĆ OPISOWA

1. Przedmiot i zakres opracowania.

Przedmiotem opracowania jest operat dendrologiczny i gospodarka drzewostanem dla projektu zagospodarowania terenu przy ul. Grodzkiej 1 w ramach zadania „Bulwarowy zakątek”. Zakres opracowania jest zgodny z załączonym Rys. nr 1. Inwentaryzacja dendrologiczna z gospodarką drzewostanem.

2. Określenie Inwestora.

Miasto Słupsk
Plac Zwycięstwa 3, 76-200 Słupsk

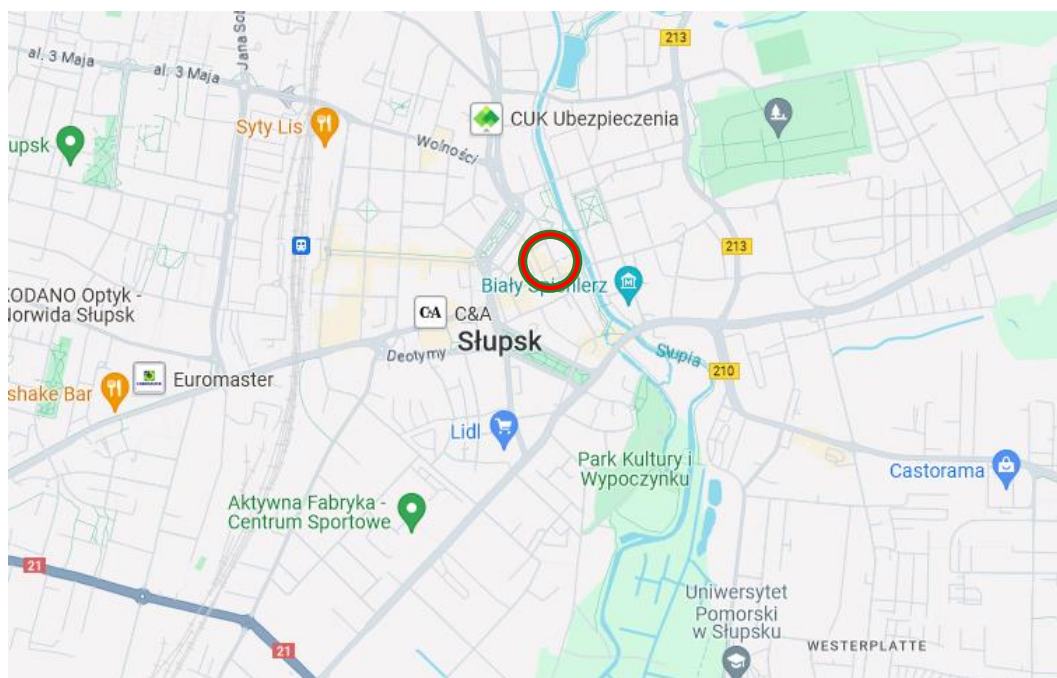
3. Podstawa opracowania.

Podstawę opracowania stanowią:

- Ustawa z dnia 16.04.2004 roku o ochronie przyrody Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm. (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098, 1718.),
- Plan zagospodarowania terenu,
- Dostępne do celów poglądowych zdjęcia satelitarne i ortofotomapy.
- Zlecenie na wykonanie inwentaryzacji dendrologicznej.

4. Lokalizacja

Obszar zinwentaryzowanej zieleni zlokalizowany jest w centralnej części miasta Słupska, przy ul. Grodzkiej 1, na terenie działki nr 717/9, obr. ewidencyjny 6, M. Słupsk.

Rysunek 1. Lokalizacja inwestycji. Opracowanie własne na podstawie: <https://www.google.com/maps/>

5. Metoda opracowania.

Opracowanie zawiera dane określone w ustawie z dnia 16.04.2004 roku o ochronie przyrody Dz.U. 2004 nr 92 poz. 880 z późn. zm.

Inwentaryzację zieleni wykonano jako inwentaryzację ogólną – określono gatunki drzew i krzewów, stan zdrowotny drzew i krzewów jak również podstawowe cechy charakterystyczne takie jak: pokrój pnia i korony, oraz ewentualne uszkodzenia, ślady żerowania szkodników czy infekcje grzybowe i bakteryjne. Pomiaru wysokości drzew dokonano przy użyciu wysokościomierza Leica DISTO D810 z dokładnością do 1,0 m. Obwody pni na wysokości pierśnicy (na wysokości 130 cm) oraz na wysokości 5cm pomierzono taśmą mierniczą z dokładnością do 1 cm przymiarem wstęgowym końcowo-kreskowym produkcji firmy STANLEY o długości nominalnej 25 m i działce elementarnej 1 mm.

Inwentaryzację przeprowadzono w trakcie wizji lokalnej w terenie w maju 2024 roku w fazie rozwoju liści. Wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji przedstawiono w Tabeli nr 1 oraz w formie graficznej (Rysunek nr 1.).

6. Opis stanu istniejącego i analiza wartości drzewostanu.

Na terenie opracowania zinwentaryzowano łącznie 27 szt. drzew oraz 460,5 m² krzewów.

Zinwentaryzowano następujące gatunki drzew:

- Topola kanadyjska (*Populus xcanadensis*)
- Topola kalifornijska (*Populus trichocarpa*)
- Kasztanowiec biały (*Aesculus hippocastanum*)
- Lipa szerokolistna (*Tilia platyphyllos*)
- Śliwa domowa (*Prunus domestica*)
- Topola włoska (*Populus nigra* 'Italica')
- Sosna zwyczajna (*Pinus sylvestris*)
- Wiąz pospolity (*Ulmus minor*)
- Klon pospolity 'Globosum' (*Acer platanoides* 'Globosum')
- Klon jawor (*Acer pseudoplatanus*)

Zinwentaryzowano następujące gatunki krzewów i pnączy:

- Tawuła Van Houtte'a (*Spiraea xvanhouttei*)
- Bez czarny (*Sambucus nigra*)
- Śnieguliczka biała (*Symphoricarpos albus*)
- Karagana syberyjska (*Caragana arborescens*)
- Jaśminowiec wonny (*Philadelphus coronarius*)
- Ligustr pospolity (*Ligustrum vulgare*)
- Śnieguliczka Doorenbosa (*Symphoricarpos xdoorenbosii*)
- Dereń rozłogowy (*Cornus sericea*)
- Lilak pospolity (*Syringa vulgaris*)
- Śliwa domowa (*Prunus domestica*)
- Złotlin japoński (*Keeria japonica*)

- Kalina hordowina (*Viburnum lantana*)
- Forsycja pośrednia (*Forsythia xintermedia*)
- Krzewuska cudowna (*Weigela florida*)
- Róża dzika (*Rosa canina*)
- Żywotnik zachodni 'Smaragd' (*Thuja occidentalis* 'Smaragd')
- Bukszpan wieczniezielony (*Buxus sempervirens*)
- Hortensja bukietowa (*Hydrangea paniculata*)
- Jałowiec Pfitzera (*Juniperus xpfitzeriana*)
- Trzmielina Fortune'a (*Euonymus fortunei*)
- Róża okrywowa (*Rosa* sp.)
- Róża parkowa (*Rosa* sp.)
- Świerk biały 'Conica' (*Picea glauca* 'Conica')
- Świerk pospolity (*Picea abies*)
- Cis pospolity (*Taxus baccata*)
- Pęcherznica kalinolistna 'Diabolo' (*Physocarpus opulifolius* 'Diabolo')
- Tawuła japońska 'Goldflame' (*Spiraea japonica* 'Goldflame')
- Irga płożąca (*Cotoneaster procumbens*)
- Bluszcz pospolity (*Hedera helix*)

W Tabeli nr 1 znajdującej się poniżej przedstawiono wyniki przeprowadzonej inwentaryzacji dendrologicznej.

Tabela 1. Inwentaryzacja dendrologiczna z gospodarką drzewostanem.

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m ²]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wyso- kość [m]	Uwagi	Gospodarka drzewostanem	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie
1	Topola kanadyjska (<i>Populus xcanadensis</i>)	210	>80	5	18	Widoczne ślady po cięciach formujących (ogławiających). Na pniach widoczne ubytki, brzegi ran zarastające tkanką kallusową. Na wysokości 0,7m otwór wylotowy ubytku wgłębnego, wewnątrz ślady rozkładu, próchno, ślady żerowania owadów drążących w drewnie. W nabiegu korzeniowym ślady rozkładu.	Zalecane badanie specjalistyczne tomografem komputerowym. Do obserwacji – kontrola stanu zdrowotnego min. 1x/rok	-
2	Topola kalifornijska (<i>Populus trichocarpa</i>)	204	>80	6	18	Widoczne ślady po cięciach formujących (ogławiających). Na pniach widoczne ubytki, brzegi ran zarastające tkanką kallusową.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
3	Tawuła Van Houtte'a (<i>Spiraea xvanhouttei</i>)	18 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	-
	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)							

dz. nr 717/9, obr. ewidencyjny 6, M. Słupsk
INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA Z GOSPODARKĄ DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m ²]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wyso- kość [m]	Uwagi	Gospodarka drzewostanem	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie
	Śnieguliczka biała (<i>Symphoricarpos albus</i>)							
4	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus hippocastanum</i>)	167	>65	8	16	Na pniu i konarach widoczne ślady po cięciach, zarośnięte i zarastające tkanką kallusową. Żywotność dobra.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
5	Karagana syberyjska (<i>Caragana arborescens</i>)	3 m ²	-	-	-	Stan zdrowotny dobry	Usunąć – kolizja z PZT	Nie wymaga
6	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	100	>50	5	9	Na pniu, na wysokości 1,7m ślad po usuniętym przewodniku, brzegi rany zarastające tkanką kallusową. W koronie ślady po cięciach formujących.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
7	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	132	>50	6	9	W koronie ślady po cięciach formujących, zarośnięte i zarastające tkanką kallusową.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
8	Karagana syberyjska (<i>Caragana arborescens</i>)	1 m ²	-	-	-	Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	
9	Jaśminowiec wonny (<i>Philadelphus coronarius</i>)	5 m ²	-	-	-	Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	-
10	Ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>)	16 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Usunąć – kolizja z PZT	Nie wymaga
	Śnieguliczka Doorenbosa (<i>Symphoricarpos xdoorenbosii</i>)							
11	Ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>)	4 m ²	-	-	-	Stan zdrowotny dobry	Usunąć – kolizja z PZT	Nie wymaga
12	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	15+26+33 +31+37+34	>50	1,5	2,5	Pień rozwidlony U-kształtnie na wys. 0,3m. Korona ogłowiona na wys. 2 m, utworzona z pędów odroślowych. W pniach widoczne ubytki. Stan zdrowotny średni.	Usunąć – kolizja z PZT	Wymaga
13	Topola włoska (<i>Populus nigra 'Italica'</i>)	255	>80	9	21	W pniu ubytek kominowy, otwór wylotowy podłużny, od podstawy pnia do wysokości 3m, szerokość 8 cm, badanie sondą arborystyczną wykazało zgniliznę. W koronie ślady po cięciach ogławiających.	Zalecane badanie specjalistyczne tomografem komputerowym. Do obserwacji – kolejna ocena stanu zdrowotnego za 1 rok.	-

dz. nr 717/9, obr. ewidencyjny 6, M. Słupsk
INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA Z GOSPODARKĄ DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m²]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wyso- kość [m]	Uwagi	Gospodarka drzewostanem	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie
14	Śnieguliczka Doorenbosa (<i>Symphoricarpos</i> × <i>doorenbosii</i>)	16 m²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Usunąć – kolizja z PZT	Nie wymaga
	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)							
	Tawuła Van Houtte'a (<i>Spiraea</i> × <i>vanhouttei</i>)							
	Dereń rozłogowy (<i>Cornus sericea</i>)							
15	Topola włoska (<i>Populus nigra</i> 'Italica')	243	>80	8	22	System korzeniowy ma ograniczone miejsce na rozwój – betonowa nawierzchnia naokoło pnia. Badanie młotkiem wykazało możliwość ubytku kominowego w pniu. W koronie widoczne ślady cięć formujących i sanitarnych.	Rozszczelnienie betonowej nawierzchni wokół drzewa. Do obserwacji – kontrola stanu zdrowotnego min. 1x/rok	-
16	Topola włoska (<i>Populus nigra</i> 'Italica')	174	>80	4	21	Ubytki w nabiegu korzeniowym (martwica). Korona żywotna.	Do obserwacji (kontrola stanu zdrowotnego min. 1x/rok)	-
17	Topola włoska (<i>Populus nigra</i> 'Italica')	279	>80	7	22	Ubytki w jednym z korzeni głównych, który częściowo rozwinął się na powierzchni gruntu. Na wysokości 2m usunięty jeden z dwóch przewodników. Poniżej miejsca cięcia martwica pnia oraz owocniki grzybów, mogące świadczyć o wewnętrznym rozkładzie. Pień wrasta w istniejący murek betonowy.	Zalecane badanie specjalistyczne tomografem komputerowym. Do obserwacji – kontrola stanu zdrowotnego min. 1x/6 miesięcy	-
18	Kasztanowiec biały (<i>Aesculus</i> <i>hippocastanum</i>)	27+34	>65	3,5	7	Rośnie bezpośrednio przy murku betonowym- w przyszłości będzie w niego wrastał.	Do obserwacji – kontrola stanu zdrowotnego min. 1x/rok	-
19	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	40 m²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Usunąć część skupiny, 20m² kolidujące z PZT.	Nie wymaga (do 25m²)
	Śliwa domowa (<i>Prunus</i> <i>domestica</i>)							
	Róża parkowa (<i>Rosa</i> sp.)							
	Jaśminowiec wonny (<i>Philadelphus</i> <i>coronarius</i>)							
20	Ligustr pospolity (<i>Ligustrum</i> <i>vulgare</i>)	10 m²	-	-	-	Żywopłot formowany	Usunąć – kolizja z PZT	Nie wymaga
21	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	25+32	47	2,5	4	Pień rozwidlony V-kształtnie na wys. 0,4 m.	Usunąć – kolizja z PZT	Nie wymaga

dz. nr 717/9, obr. ewidencyjny 6, M. Słupsk
INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA Z GOSPODARKĄ DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m ²]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wyso- kość [m]	Uwagi	Gospodarka drzewostanem	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie
22	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	30	48	1,2	3	Na pniu i konarach widoczne ślady po cięciach formujących. Widoczne owocniki grzybów. Stan zdrowotny średni.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
23	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	35	>50	1,5	3,5	Na pniu i konarach widoczne ślady po cięciach formujących.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
24	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	36	49	1,2	3	Na pniu i konarach widoczne ślady po cięciach formujących.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
25	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	35+30	>50	1,5	2,5	Przewodnik o obw. pnia 50 cm zamierający. Widoczne owocniki grzybów. Stan zdrowotny średni.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
26	Śliwa domowa (<i>Prunus domestica</i>)	27	43	1	2,5	Na pniu i konarach widoczne ślady po cięciach formujących.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
27	Sosna zwyczajna (<i>Pinus sylvestris</i>)	105	>50	7	15	Pień rozwidlony U-kształtnie na wys. 2,5m. Stan zdrowotny dobry.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
28	Topola kanadyjska (<i>Populus ×canadensis</i>)	264	>80	6	17	Widoczne ślady po cięciach formujących (ogławiających), brzegi ran zarośnięte lub zarastające tkanką kallusową.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
29	Wiąz pospolity (<i>Ulmus minor</i>)	74+104	>50	9	16	Pień rozwidlony V-kształtnie na wys. 0,5 m.	Zabezpieczyć na czas budowy	-
30	Śnieguliczka Doorenbosa (<i>Symphoricarpos ×doorenbosii</i>)	3 m ²	-	-	-	Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	-
	Bez czarny (<i>Sambucus nigra</i>)							
31	Złotlin japoński (<i>Keeria japonica</i>)	10 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	-
	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)							
	Kalina hordowina (<i>Viburnum lantana</i>)							
	Forsycja pośrednia (<i>Forsythia ×intermedia</i>)							
32	Krzewuszką cudowna (<i>Weigela florida</i>)	50 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	-
33	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)	5 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	-
34	Róża dzika (<i>Rosa canina</i>)	1,5 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	Zabezpieczyć na czas budowy	-
35	Żywotnik zachodni 'Smaragd' (<i>Thuja occidentalis</i> 'Smaragd')	32 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	-	-

dz. nr 717/9, obr. ewidencyjny 6, M. Słupsk
INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA Z GOSPODARKĄ DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m ²]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wyso- kość [m]	Uwagi	Gospodarka drzewostanem	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie
	Bukszpan wieczniezielony (<i>Buxus sempervirens</i>)							
	Hortensja bukietowa (<i>Hydrangea paniculata</i>)							
	Jałowiec Pfitzera (<i>Juniperus ×pfitzeriana</i>)							
	Złotlin japoński (<i>Keeria japonica</i>)							
	Ligustr pospolity (<i>Ligustrum vulgare</i>)							
	Róża parkowa (<i>Rosa</i> sp.)							
	Trzmielina Fortune'a (<i>Euonymus fortunei</i>)							
36	Klon pospolity 'Globosum' (<i>Acer platanoides</i> 'Globosum')	17	25	1,2	2,5	Młode drzewo, opalikowane.	-	-
37	Klon pospolity 'Globosum' (<i>Acer platanoides</i> 'Globosum')	15	23	1	2,5	Młode drzewo, opalikowane.	-	-
38	Klon pospolity 'Globosum' (<i>Acer platanoides</i> 'Globosum')	15	23	1,2	2,5	Młode drzewo, opalikowane.	-	-
39	Klon pospolity 'Globosum' (<i>Acer platanoides</i> 'Globosum')	17	24	1,2	2,5	Młode drzewo, opalikowane.	-	-
40	Klon pospolity 'Globosum' (<i>Acer platanoides</i> 'Globosum')	18	25	1,2	2,5	Młode drzewo, opalikowane.	-	-
41	Róża okrywowa (<i>Rosa</i> sp.)	29 m ²	-	-	-	Stan zdrowotny dobry	-	-
42	Róża okrywowa (<i>Rosa</i> sp.)	7 m ²	-	-	-	Stan zdrowotny dobry	-	-
43	Forsycja pośrednia (<i>Forsythia ×intermedia</i>)	73 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	-	-
	Róża parkowa (<i>Rosa</i> sp.)							

dz. nr 717/9, obr. ewidencyjny 6, M. Słupsk
INWENTARYZACJA DENDROLOGICZNA Z GOSPODARKĄ DRZEWOSTANEM

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m ²]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wyso- kość [m]	Uwagi	Gospodarka drzewostanem	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie
	Żywotnik zachodni 'Smaragd' (<i>Thuja occidentalis</i> 'Smaragd')							
	Bukszpan wieczniezielony (<i>Buxus sempervirens</i>)							
	Świerk biały 'Conica' (<i>Picea glauca</i> 'Conica')							
	Świerk pospolity (<i>Picea abies</i>)							
	Lilak pospolity (<i>Syringa vulgaris</i>)							
	Cis pospolity (<i>Taxus baccata</i>)							
	Pęcherznica kalinolistna 'Diabolo' (<i>Physocarpus opulifolius</i> 'Diabolo')							
	Złotlin japoński (<i>Keeria japonica</i>)							
	Tawuła japońska 'Goldflame' (<i>Spiraea japonica</i> 'Goldflame')							
	Lilak Meyera 'Palibin' (<i>Syringa Meyeri</i> 'Palibin')							
44	Pęcherznica kalinolistna 'Diabolo' (<i>Physocarpus opulifolius</i> 'Diabolo')	59 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	-	-
	Tawuła japońska 'Goldflame' (<i>Spiraea japonica</i> 'Goldflame')							
45	Pęcherznica kalinolistna 'Diabolo' (<i>Physocarpus opulifolius</i> 'Diabolo')	37 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	-	-
	Tawuła japońska 'Goldflame' (<i>Spiraea japonica</i> 'Goldflame')							

L.p.	Nazwa polska (Nazwa łacińska)	Obwód pnia na wys. 130 cm [cm] lub powierzchnia krzewu [m ²]	Obwód pnia na wys. 5 cm (cm)	Śred- nica korony [m]	Wyso- kość [m]	Uwagi	Gospodarka drzewostanem	Wymóg uzyskania zezwolenia na usunięcie
	Irga płoząca (<i>Cotoneaster procumbens</i>)							
46	Pęcherznica kalinolistna 'Diabolo' (<i>Physocarpus opulifolius 'Diabolo'</i>)	41 m ²	-	-	-	Grupa krzewów. Stan zdrowotny dobry	-	-
	Tawuła japońska 'Goldflame' (<i>Spiraea japonica 'Goldflame'</i>)							
	Irga płoząca (<i>Cotoneaster procumbens</i>)							
	Bluszcz pospolity (<i>Hedera helix</i>)							
47	Lipa szerokolistna (<i>Tilia platyphyllos</i>)	93+67	>50	8	16	Pień rozwidlony V-kształtnie na wysokości 1m. Rośnie bezpośrednio przy murze, w przyszłości może wystąpić kolizja.	-	-
48	Klon jawor (<i>Acer pseudoplatanus</i>)	93+60+55	>50	8	16	Pień rozwidlony V-kształtnie na wysokości 1m. Rośnie bezpośrednio przy murze, w przyszłości może wystąpić kolizja.	-	-

7. Gospodarka drzewostanem.

- W niniejszym opracowaniu stwierdzono konieczność usunięcia następujących drzew, kolidujących z PZT:
- **pozycje nr: 12, 21.**
- W niniejszym opracowaniu stwierdzono konieczność usunięcia następujących krzewów, kolidujących z PZT:
- **pozycje nr: 5, 10, 11, 14, 19 (część skupiny, 20 m²), 20.**
- W niniejszym opracowaniu stwierdzono potrzebę zabezpieczenia na czas budowy następujących drzew :
- **pozycje nr: 1, 2, 4, 6, 7, 13, 15, 16, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29.**
- W niniejszym opracowaniu stwierdzono potrzebę zabezpieczenia na czas budowy następujących krzewów :
- **pozycje nr: 3, 8, 9, 19 (pozostała część skupiny), 31, 32, 33, 34.**

- e) W niniejszym opracowaniu stwierdzono potrzebę regularnej (co 6 mies./ co rok) obserwacji stanu fitosanitarnego następujących drzew:
- **pozycje nr: 1, 13, 15, 16, 17, 18.**
- f) W niniejszym opracowaniu stwierdzono wykonania specjalistycznego badania tomografem komputerowym następujących drzew:
- **pozycje nr: 1, 13, 17.**

8. Zabezpieczenie drzew na czas budowy

8.1. Rodzaje materiałów

Przy zabezpieczaniu drzew w czasie wykonywania robót budowlanych poprzez odeskowanie należy użyć następujących materiałów:

- deski,
- sznur konopny lub drut stalowy,
- maty słomiane, tkanina jutowa, włóknina,
- gwoździe, plastikowa siatka ogrodzeniowa (w przypadku grup drzew).

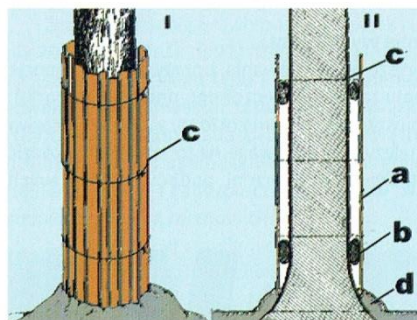
Przy zabezpieczeniu drzew, krzewów oraz grup drzew i krzewów w czasie robót poprzez wygradzenie należy użyć następujących materiałów:

- paliki drewniane, deski, ramy, pręty, wsporniki
- siatka metalowa lub inny materiał do rozciągnięcia wzdłuż ogrodzenia,
- gwoździe, kołki, sznur lub drut stalowy.

8.2. Zabezpieczenie drzew i krzewów

a) W celu zabezpieczenia drzew poprzez odeskowanie należy wykonać następujące czynności:

- Owinięcie pni drzew przed odeskowaniem matami słomianymi, trzcinowymi, lub włókniną. W celu zdystansowania desek od pnia i dopasowania ich do płaszczyzny pnia i nabiegów korzeniowych, należy zastosować warkocze ze słomy lub rury drenarskie i owinąć nimi pień przed obłożeniem deskami.
- Zabezpieczenie pni drzew obudową z desek, wykonaną tak, aby deski przylegały możliwie największą powierzchnią do siebie oraz do zabezpieczenia ze słomianych warkoczy/rur drenarskich.
- Zabezpieczenie należy wykonać do wysokości pierwszych gałęzi, określonej indywidualnie dla każdego drzewa, aby nie uszkodzić najniższych konarów.
- Dolna część deski powinna być lekko zagłębiona w ziemi. Jeżeli uniemożliwiają to nadbiegi korzeniowe, deski wraz z korzeniami należy obsypać ziemią. Przy mocowaniu w gruncie końcówek desek nie wolno uszkodzić nabiegów korzeniowych drzewa.
- Deski powinny być przymocowane do pnia drutem, taśmą stalową lub sznurem konopnym.
- Opaski mocujące odeskowanie nie mogą być lokalizowane dalej od siebie, niż 50-60 cm, przy czym ich ilość powinna wynosić minimum 3 sztuki.
- Nisko osadzone gałęzie należy podwiązać.

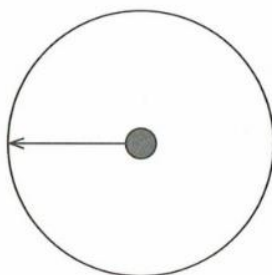

Rysunek 1. Sposób prawidłowego odeskowania pnia drzewa: (I) widok z boku drzewa po odeskowaniu, (II) przekrój odeskowanego pnia: a) osłona z desek, b) ewentualny warkocz ze słomy lub rura drenarska dystansująca deski od pnia i dopasowująca deski do płaszczyzny pnia i nabiegów korzeniowych, c) drut, taśma stalowa lub sznur konopny mocujący deski do pnia, d) obsypanie podstawy odeskowania w celu lepszego jego przylegania do pnia. Źródło: Chachulski Z.2011.

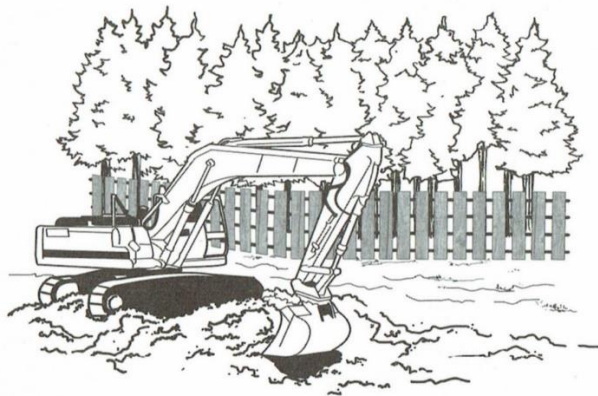
- Korzenie, które zostały odsłonięte należy jak najszybciej przykryć gruntem, a jeśli to niemożliwe - przykryć matami słomianymi i polewać je wodą (w zależności od pogody).
- Do ewentualnego wycinania korzeni użyć ostrych narzędzi ręcznych, celem uzyskania czystych krawędzi.
- W przypadku wymiany nawierzchni utwardzonych w obrębie rzutu korony, należy położyć nową nawierzchnię lub przykryć glebę matami słomianymi lub wilgotną jutą w zależności od warunków atmosferycznych.
- Wytyczyć trasy poruszania się ludzi i sprzętu budowlanego, tak aby drzewa i krzewy nie zostały uszkodzone podczas ruchu.
- Wytyczyć miejsca składowania materiałów, w odpowiedniej odległości od drzew i krzewów.

b) Zabezpieczenie pojedynczych drzew oraz grup drzew poprzez wyгородzenie:

- Najbardziej cenne drzewa rosnące w obszarze inwestycji wymagają szczególnej troski oraz wyznaczenia stref ochrony drzewa (SOD), wyгородzonych od prac budowlanych za pomocą ogrodzeń.

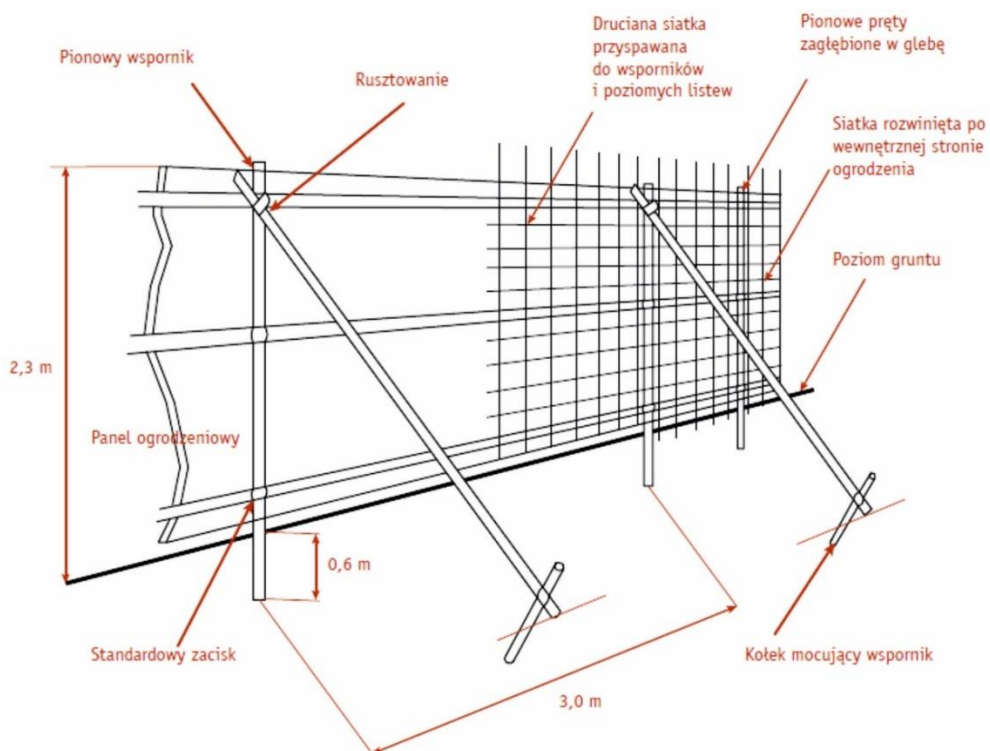
Rysunek 2. Wielkość strefy ochrony drzewa uzależniona jest od wieku i tolerancji gatunkowej drzewa i powinna być wyznaczana jako promień od osi pnia dla drzew o regularnym kształcie systemu korzeniowego lub jej zakres należy zmodyfikować w zależności od jego faktycznego kształtu. Rys. Suchocka M. 2016.

Rysunek 3. Ogrodzenie grupy drzew jako najkorzystniejsza forma ochrony ich systemów korzeniowych, pni i koron.
Rys. Trybe, źródło: Suchocka M. 2016.

Rysunek 8. Inny przykład ogrodzenia ochronnego wokół grupy drzew. Fot. Suchocka M, Źródło: Suchocka M. 2016.

Rysunek 4. Przykładowe ogrodzenie ochronne. Źródło: Suchocka M. 2016.

- Ogrodzenie ochronne systemu korzeniowego powinno być widoczne, wysokie i trwałe. Powinno zostać wzniesione zanim rozpoczną się jakiekolwiek działania związane z budową.
- Pomimo stosowania wygradzeń ochronnych, pień każdego drzewa powinien być dodatkowo odeskowany, co stanowi zabezpieczenie pnia na wypadek celowego lub przypadkowego zniszczenia wygradzenia.
- Zaleca się, aby ogrodzenie miało przynajmniej 1,5 m wysokości i składało się z pionowych i poziomych drewnianych lub metalowych ram rusztowania, dobrze zespolonych, aby mogły wytrzymywać uderzenia, podpartych punktowo z przymocowaną siatką metalową lub innym materiałem. Alternatywnie możliwe jest zastosowanie ażurowych lub pełnych paneli tymczasowego ogrodzenia budowlanego wspartych na ustawionej w gruncie stopie betonowej.
- Ogrodzenie musi ochraniać zarówno pnie jak i korony drzew.
- Dla skutecznej ochrony drzew na terenie budowy ważna jest klarowna informacja dotycząca jej zakresu. Formą edukacji jest oznaczanie stref ochronnych tablicami informacyjnymi na temat tego, co jest chronione i jednocześnie zabronione w tej strefie.

Rysunek 5. Przykład oznaczenia tablicą informacyjną strefy ochronnej drzewa. Rys. Świder, źródło: Suchocka M. 2016.

8.3. Zasady prowadzenia robót w zasięgu koron i w odl. min. 2 m od obrysu korony drzewa.

Do obowiązków wykonawcy należy dopilnowanie, aby w zasięgu strefy korzeniowej i koron drzew, oraz w odległości min. 2 m od obrysu koron:

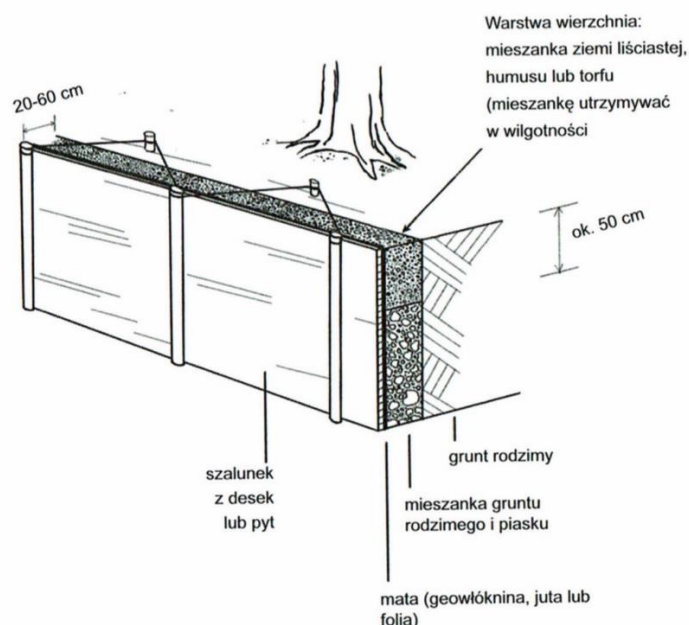
- nie były składowane materiały budowlane i ziemia z wykopów,
- nie były sytuowane drogi dojazdowe,
- nie powinien poruszać się sprzęt mechaniczny,
- wykopy powinny być prowadzone ręcznie i w możliwie krótkim czasie.

8.4. Zabezpieczanie korzeni drzew w wykopach

Ekran korzeniowy (zasłona korzeniowa) pozwala na zabezpieczenie drzew w wykopach. Zabezpieczenia założone na ścianę wykopu, gdzie znajdują się przycięte w kontrolowany sposób korzenie, zasypane przyjaznym dla nich podłożem oraz podlewane, ma za zadanie ułatwić drzewom skuteczną regenerację systemu korzeniowego. Czas wykonania prac budowlanych w zasięgu systemu korzeniowego powinien być możliwie krótki. Korzenie w czasie robót ziemnych powinny być starannie i jak najszybciej zabezpieczone przed wysuszeniem i działaniem mrozu. Najlepszym terminem dla wykonania wykopów jest wiosna, ewentualnie jesień.

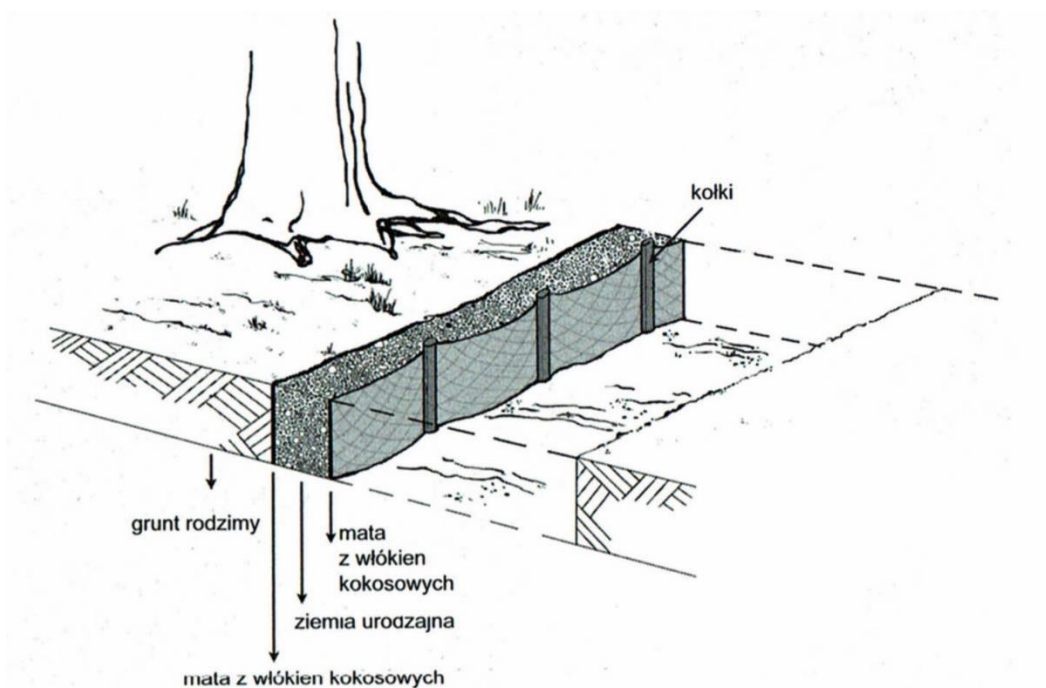
Wykop w systemie korzeniowym drzew powinien być wykonany ręcznie z zachowaniem korzeni o średnicy powyżej 3 cm. Zasłona korzeni musi obejmować obszar odsłoniętych, przyciętych ostrym sekatorem lub piłą korzeni i musi mieć co najmniej grubość minimum 20 cm. W wykopie należy wbić surowe, nieimpregnowane pale w odstępach maksymalnie 1m od siebie. Następnie należy ułożyć siatkę drucianą nieocynkowaną i zabezpieczyć matą kokosową lub geowłókniną. Głęboki wykop należy umocnić szalunkiem z desek lub sklejki wodoodpornej (Rysunek 6).

Rysunek 6. Ochrona korzeni ekranem korzeniowym w przykładowym wykopie w sąsiedztwie budynku.
Rys. Trybe, źródło: Suchocka M. 2016.

Przestrzeń pomiędzy wykopem a ekranem w dolnej warstwie wykopu należy wypełnić ziemią urodzajną do 50 cm poniżej poziomu gruntu, o zbliżonej strukturze do ziemi rodzimej w celu uniknięcia zerwania połączeń kapilarnych. Substancja organiczna nie powinna zostać wymieszana ze spodnią warstwą ziemi. W warstwie wierzchniej do 50 cm od poziomu gruntu powinien zostać wymieszany z ziemią bez zagęszczenia kompost z dodatkiem gruboziarnistego piasku, przekompostowany obornik lub substrat glebowy.

W upalny dzień nie można pozostawić korzeni bez odpowiedniego zabezpieczenia nawet na kilka godzin! Nawet w przypadku dużej straty systemu korzeniowego zabieg rekompensacyjnego cięcia koron nie powinien być stosowany. Należy monitorować patogeny w koronach i w razie potrzeby usuwać suche, odrzucone przez drzewo gałęzie.

Rysunek 7. Zabezpieczenie korzeni matą kokosową bez szalunku w przypadku wykonywania płytkiego wykopu, przykładowo na głębokość koryta pod nawierzchnię. Rys. Trybe, źródło: Suchocka M. 2016.

Po przycięciu korzeni można zastosować substancje zawierające hormony pomagające w ukorzenieniu, wskazane jest również zaszczepienie mikoryzy, co zmniejszy stres związany z uszkodzeniami i przyspieszy regenerację. Do gleby wypełniającej wykop wskazane jest dodanie składników poprawiających wzrost korzeni (np. substrat glebowy). Nie należy używać nawozów, dopóki nie zostanie zaobserwowany wzrost drzewa. Zarówno odkryte korzenie jak i sam ekran korzeniowy powinny być regularnie podlewane.¹

8.5. Pielęgnacja drzew uszkodzonych w trakcie robót budowlanych

W przypadku uszkodzenia korzeni wykonuje się następujące zabiegi pielęgnacyjne:

- wykonanie cięć sanitarnych korzeni pod kątem prostym, tam gdzie zaczyna się zdrowa tkanka (żywa),
- przysypywanie glebą zabezpieczonych korzeni,
- jeżeli wymagają tego warunki atmosferyczne to należy podlewać.

W przypadku uszkodzenia gałęzi wykonuje się następujące zabiegi pielęgnacyjne:

- usunięcie uszkodzonych gałęzi,
- wyrównanie, wygładzenie i uformowanie powierzchni rany,

¹ Źródło: Suchocka M. 2016.

8.6. Renowacja trawników

Wymagania dotyczące wykonania robót związanych z odtworzeniem trawników są następujące:

- teren do odtworzenia trawników musi być przygotowany – zdjęcie darni, oczyszczenie z gruzu i zanieczyszczeń,
- dowieszenie ziemi urodzajnej i rozłożenie ziemi wymieszanej z nawozami warstwą gr. 10 cm – w miejsce po zdjętej darni,
- teren powinien być wyrównany i splantowany,
- ziemia urodzajna powinna być rozścielona równą warstwą i wymieszana z nawozami mineralnymi oraz starannie wyrównana,
- przed siewem nasion trawy ziemię należy wałować wałem gładkim, a potem wałem - kolczatką lub zagrabić,
- siew powinien być dokonany w dni bezwietrzne,
- na terenie płaskim nasiona traw wysiewane są w ilości od 1 do 4 kg na 100 m²,
- przykrycie nasion - przez przemieszanie z ziemią grabiami lub wałem kolczatką,
- po wysiewie nasion ziemia powinna być wałowana lekkim wałem w celu ostatecznego wyrównania i stworzenia dobrych warunków dla podsiąkania wody, jeżeli przykrycie nasion nastąpiło przez wałowanie kolczatką, można już nie stosować wału gładkiego,
- mieszanka nasion traw dla trawników dywanowych.

Najważniejszym zabiegiem pielęgnacyjnym trawników po renowacji jest koszenie, które powinno być przeprowadzone, gdy trawa osiągnie wysokość około 10 cm. Następne koszenia powinny odbywać się w takich odstępach czasu, aby wysokość trawy przed kolejnym koszeniem nie przekraczała wysokości 10 – 12 cm.

9. Wytyczne i zalecenia

Rozwiązania przyrodnicze (prewencyjne i interwencyjne):

1. Rozkładanie w strefie systemu korzeniowego ściółki i kory [mulczowanie];
2. Podlewanie;
3. Mikoryzowanie;
4. Ręczne wykonanie prac (wykopów pod instalacje i inną infrastrukturę, wymiany nawierzchni itp.);
5. Rozluźnienie zagęszczonych gleby, natlenianie gleby i systemu korzeniowego drzewa lub rozluźnienie gleby w trakcie przygotowania do jej wymiany;
6. Wymiana gleby w strefie systemu korzeniowego;
7. Zebranie gleby zanieczyszczonej związkami chemicznymi w strefie systemu korzeniowego;
8. Cieniowanie korony;
9. Ochrona systemów korzeniowych przed zagęszczeniem;
10. Ochrona systemów korzeniowych przed zanieczyszczeniem.

Prace ziemne w obrębie rzutu korony wykonywać ręcznie. Ręczne wykonanie prac pozwala na ochronę dużej części systemów korzeniowych drzew, pod warunkiem zachowywania korzeni, a nie wycinania ich np. szpadłem. Prace w zasięgu okapu korony lub w strefach poza nią, gdzie rozwijają się korzenie, zaleca się wykonywać przy użyciu lancy powietrznej (air spade). Przy tej metodzie możliwe jest również uniknięcie zmiżdżenia, poszarpania lub połamania korzeni, w wykopie korzenie grubsze niż 2,5

cm mogą być pozostawione, a instalacja ułożona poniżej. W przypadku, gdy nie ma możliwości uniknięcia kolizji z systemem korzeniowym należy wykonać cięcia korzeni.

Składowanie ziemi z wykopów podczas budowy - na odkład, w pobliżu wykopu, **poza rzutem koron drzew.** W rejonie zbliżeń z drzewostanem – należy wybrać inne właściwe miejsce składowania.

Przy ewentualnej budowie/przebudowie sieci należy zastosować technologię, materiały i rozwiązania przyjazne środowisku, zapewniające odpowiednią trwałość i szczelność sieci, zapobiegające skutkom awarii i ograniczające do minimum niebezpieczeństwo zanieczyszczeń gleby i wód gruntowych.

Prace w pobliżu drzew wykonywać w miarę możliwości przy pogodzie pochmurnej i deszczowej.

Prace związane z gospodarką drzewostanem należy zlecić firmie specjalistycznej, posiadającej fachową wiedzę i doświadczenie w zakresie wykonywaniu zabiegów przy drzewach starszych. Fachowe wykonanie prac i późniejsza pielęgnacja zmniejsza negatywne skutki koniecznych prac.

Przed przystąpieniem do jakichkolwiek prac należy upewnić się co do aktualności i zasadności wskazań ujętych w niniejszym opracowaniu, gdyż w miarę upływu czasu stan zdrowotny drzew, a co za tym idzie zalecenia przyjęte w niniejszej dokumentacji, mogą ulec zmianie. Drzewo jest bowiem organizmem żywym, podlegającym ciągłym przemianom fizjologicznym i narażonym na różnego rodzaju czynniki zewnętrzne takie jak np. huraganowe wiatry. W związku z tym ryzyko wystąpienia zagrożenia może zaistnieć w przypadku każdego drzewa.

II. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Fot. 1. Drzewa nr 1 i 2.

Fot. 2. Ubytek w pniu drzewa nr 13.

Fot. 3. Drzewo nr 13.

Fot. 4. Drzewa nr 16 i 17.

Fot. 5. Drzewo nr 16 - ubytki w nabiegu korzeniowym.

Fot. 6. Drzewo nr 17, widoczna martwica i owocniki grzybów mogące świadczyć o wewnętrznym rozkładzie. Wskazane wykonanie badania tomografem komputerowym.

Fot. 7. Widok ogólny.

Fot. 8. Widok ogólny.

Fot. 9. Widok ogólny.

Fot. 10. Widok ogólny.

III. CZĘŚĆ RYSUNKOWA

Rys. nr 1. Inwentaryzacja dendrologiczna z gospodarką drzewostanem..... skala 1:500

AUTOR OPRACOWANIA

---

mgr inż. arch. kraj. Zuzanna Chudzińska-Kondratowicz
Inspektor Nadzoru Terenów Zieleni
upr. Nr NOT-SITO Poznań/TZ/0113/17

Adrian Kondratowicz
Inspektor Nadzoru Dendrologicznego w procesie inwestycyjnym
upr. Nr 63/S4/05/2018